[2024] 1 S.C.R 1235

നിരാകരണപത്രം

(Disclaimer)

പ്രാദേശികഭാഷയിൽ വിവർത്തനം ചെയ്ത വിധിന്യായം ഭാരതസർക്കാർ സ്ഥാപനമായ എ.ഐ.സി.ടി.ഇ. യുടെ "അനുവാദിനി" എന്ന നിർമിത ബുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത വിവർത്തന ഉപകരണത്തിൻറെ സഹായത്തോടെ കേരള ഹൈക്കോടതിയിലെ ഐ.റ്റി. ഡയറക്ടറേറ്റ് സാധൂകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. എന്നിരുന്നാലും, ഇതിൻറെ ഉള്ളടക്കത്തിൽ ആശയപരമായോ സാംഗത്യപരമായോ വ്യാകരണപരമായോ ആഖ്യാനപരമായോ തെറ്റുകൾകടന്നു കൂടാൻ സാധ്യതയുള്ളതാണ്. ഈ തർജ്ജമ കേവലം വ്യവഹാരകക്ഷികളുടെയും പൊതുജനങ്ങളുടെയും പൊതുവായ അറിവിലേക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടി മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്. ഔദ്യോഗികവും പ്രായോഗികവുമായ എല്ലാ ആവശ്യങ്ങൾക്കും വിധി നിർവ്വഹണ നടപ്പാക്കലുകൾക്കും പ്രസ്തുത വിധിന്യായത്തിൻറെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പ് ആധികാരികവും അന്തിമവും ആയിരിക്കും

[2024] 1 എസ്.സി.ആർ 1235 : 2024 ഐ.എൻ.എസ്.സി 230

എറണാകുളം റീജിയണൽ കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് മിൽക്ക് പ്രൊഡ്യൂസേഴ്സ് യൂണിയൻ ലിമിറ്റഡ് മുതലായവർ

v.

നീതു & മറ്റുള്ളവർ-മുതലായവർ

[2024] 1 S.C.R 1235

(സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പറുകൾ 2024 ലെ 1455 – 1459)

ഒപ്പം

(സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 2024 ലെ 1460 – 1461) ഒപ്പം

(2024 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 1462)

31 ജനുവരി 2024

[ജസ്റ്റിസ് ഹിമ കോഹ്ലി, ജസ്റ്റിസ് അഹ്സാനുദ്ദീൻ അമാനുല്ല]

പരിഗണനാ വിഷയം

മറ്റു തസ്തികകൾക്കൊപ്പം പ്ലാൻറ് അറ്റൻഡർ, ഗ്രേഡ്-3 എന്നീ തസ്തികകളിലേക്ക് സ്ഥിരം നിയമനത്തിന് അപേക്ഷ ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ട് 29.01.2011ന് അപ്പീൽവാദിയായ കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് സൊസൈറ്റി വിജ്ഞാപനം പുറപ്പെടുവിച്ചിരുന്നു. ഈ വിജ്ഞാപനത്തെ കേരള ഹൈക്കോടതിയിൽ ചോദ്യം ചെയ്ത എതിർ കക്ഷികൾ പ്ലാൻറ് അറ്റൻഡേഴ്സ് തസ്തികയിൽ തങ്ങളെ സ്ഥിരപ്പെടുത്തണമെന്ന് അഭ്യർത്ഥിച്ചു . 1947 ലെ വ്യാവസായിക തർക്ക നിയമം (ഐഡി ആക്ട്) പ്രകാരം എതിർ കക്ഷികൾ പരിഹാരം കണ്ടെത്തുന്നതിന് ശ്രമിക്കാതെ നേരിട്ട് ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 226 പ്രകാരം ഹൈക്കോടതിയിൽ റിട്ട് ഹർജി ഫയൽ ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. നോമിനികൾക്ക് സ്ഥിരമായ തൊഴിലിന് അവകാശമില്ലെന്നും കൂടാതെ , ഒരു കലണ്ടർ വർഷത്തിൽ 200 ദിവസത്തിലധികം ആരും ജോലി ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നും അപ്പീൽ വാദിയായ സൊസൈറ്റി ഹൈക്കോടതിയിൽ വാദിച്ചിരുന്നു. എന്നിരുന്നാലും, പ്രതികളിൽ നിന്ന് താൽക്കാലിക തൊഴിലാളികളുടെ ഒരു പട്ടിക തയ്യാറാക്കാനും

[2024] 1 S.C.R 1235

സ്ഥിരപ്പെടുത്തലിനുള്ള അവരുടെ അവകാശവാദങ്ങൾ പരിഗണിക്കാനും അപ്പീൽവാദിയോട് ഹൈക്കോടതി നിർദ്ദേശിച്ചു. സ്ഥിരപ്പെടുത്തലിനുള്ള പ്രതികളുടെ അവകാശവാദങ്ങൾ പരിഗണിക്കാൻ അപ്പീൽക്കാരനോട് നിർദ്ദേശിച്ചതിൽ ഹൈക്കോടതിക്ക് ന്യായമുണ്ടോ?

തലക്കുറിപ്പ്

ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടന - അനുച്ഛേദം 226 - വ്യാവസായിക തർക്ക നിയമം, 1947 - 09.01.2018 ലെ കേരള ഹൈക്കോടതിയുടെ പൊതു വിധിക്കെതിരെയുള്ള അപ്പീൽ - കർണാടക സംസ്ഥാനവും മറ്റുള്ളവരും v ഉമാദേവി എന്ന കേസിലെ വിധിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ [(2006) 4 എസ് സി സി] എതിർ കക്ഷികളിൽ നിന്ന് താൽക്കാലിക തൊഴിലാളികളുടെ ഒരു ലിസ്റ്റ് തയ്യാറാക്കാനും സ്ഥിരപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള അവരുടെ അവകാശവാദങ്ങൾ പരിഗണിക്കാനും അപ്പീൽവാദിയോട് നിർദ്ദേശിച്ചു .

അപ്പീൽവാദിയായ സൊസൈറ്റിയിൽ വർഷങ്ങളായി കരാർ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കാഷ്വൽ തൊഴിലാളികളായി ജോലി ചെയ്യുകയായിരുന്നുവെന്നും ,റൊട്ടേഷൻ അടിസ്ഥാനത്തിൽ 60 ദിവസം തുടർച്ചയായി തൊഴിലിൽ ഏർപ്പെട്ടുവെന്നും ,അവരെല്ലാം 12 കലണ്ടർ മാസങ്ങളിൽ 240 ദിവസത്തിലധികം തുടർച്ചയായി സേവനമനുഷ്ഠിച്ചിരുന്നുവെന്നും, ഐഡി നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം അവരെ സ്ഥിരം തൊഴിലാളികളായി കണക്കാക്കണമെന്നും ഐഡി ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് കീഴിൽ വരുന്ന ഒരു സംഘടനയാണ് അപ്പീൽവാദിയായ സൊസൈറ്റിയെന്നും എതിർ കക്ഷികൾ ഹൈക്കോടതിയിൽ അവകാശപ്പെട്ടു; - ഐഡി ആക്ട് പ്രകാരമുള്ള പരിഹാരം എതിർകക്ഷികൾ തേടിയില്ല - ജില്ലാ ലേബർ മുമ്പാകെ അനുരഞ്ജന നടപടികൾ തീർപ്പുകൽപ്പിക്കപ്പെടാതെ

[2024] 1 S.C.R 1235

നിലവിലിരുന്ന സമയത്ത്, ഐഡി ആക്ട് പ്രകാരം പരിഹാരങ്ങൾ തേടുന്നതിനുപകരം, പ്രതികൾ അവർ സമർപ്പിച്ച റിട്ട് ഹർജിയിൽ ഊന്നൽ കൊടുത്തു – അനുരഞ്ജന നടപടികൾ പരാജയപ്പെട്ടതിനുശേഷവും എതിർ കക്ഷികൾ ഐഡി നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ ഉപയോഗിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് മനസിലാക്കുന്നു – ക്ഷമതയുള്ള അധികാരിക്കു മുന്നിൽ തർക്കം എതിർകക്ഷികൾ നിവൃത്തിക്കായി ഉന്നയിച്ചില്ല – എതിർകക്ഷികൾ തികച്ചും താൽക്കാലികമായ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിയമിക്കപ്പെട്ടവരാണെന്നും അപെക്സ് കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് സൊസൈറ്റിയിലെ അംഗങ്ങളിൽ നിന്ന് നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യപ്പെട്ടതും സർക്കുലറുകളിലെ നിബന്ധനകളും വ്യവസ്ഥകളും നോമിനികൾക്ക് സ്ഥിരമായ ജോലിക്ക് അവകാശമില്ലെന്നും ഒരു കലണ്ടർ വർഷത്തിൽ 200 ദിവസത്തിൽ കൂടുതൽ ജോലി ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നും അതിനാൽ സ്ഥിരമായ തൊഴിൽ അവകാശപ്പെടാൻ അർഹതയില്ലെന്നും അപ്പീൽവാദി സമർത്ഥിച്ചു. .

വിധിച്ചത് : 1. എല്ലാ ചോദ്യങ്ങളും വസ്തുതയുടെ തർക്കപരമായ ചോദ്യങ്ങളുടെ മേഖലയിലാണ് വരുന്നത് – ക്ഷേമതയുള്ള അധികാരിക്കുമുന്നിൽ തെളിവുകൾ നൽകുകയും അതനുസരിച്ചു ശരിയായ തീരുമാനം ഉണ്ടാകുകയും ചെയ്യണമായിരുന്നു. എങ്കിൽ അത് വ്യവസായ തർക്ക നിയമ പ്രകാരം ഉചിതമായ പരിഹാരമായേനെ – വസ്തുതാപരമായി തർക്കമുള്ള ചോദ്യങ്ങൾ വിഷയത്തിന്റെ വേരിലേക്ക് പോകുന്നു – 2018 ജനുവരി 9 ലെ വിധി തള്ളിക്കളയുകയും റദ്ദാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു – ഐഡി ആക്ട് പ്രകാരം പരിഹാരം തേടാൻ പ്രതികൾക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യം നൽകുന്നു – അപ്പീൽ വാദിയായ സൊസൈറ്റിയുടെ കീഴിൽ സേവനത്തിൽ തുടരുന്ന എതിർ കക്ഷികളെ ഐഡി ആക്ട് പ്രകാരം ഉചിതമായ നിയമസഹായം തേടാൻ അവരെ

[2024] 1 S.C.R 1235

പ്രാപ്തരാക്കുന്നതിന് ആറുമാസത്തേക്ക് ശല്യപ്പെടുത്താൻ പാടില്ല. [ഖണ്ഡികകൾ 12, 21–24]

2. ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 226 പ്രകാരം ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനത്തിനുള്ള അധികാരങ്ങൾ എല്ലായ്പ്പോഴും ഒരു റിട്ട് കോടതിക്ക് പ്രയോഗിക്കാൻ കഴിയും, പക്ഷേ തീർപ്പുകൽപ്പിക്കേണ്ട വസ്തുതകളെക്കുറിച്ച് തർക്കമുള്ള ചോദ്യങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ, ഏതെങ്കിലും കണ്ടെത്തലുകൾ തിരികെ നൽകുന്നതിന് മുമ്പ് രേഖയിൽ കൊണ്ടുവന്ന തെളിവുകൾ പരിശോധിച്ച് അതിൽ തീർപ്പ് കൽപ്പിക്കുന്നതിനു ക്ഷമതയുള്ള ഫോറത്തിന് വിടുന്നതാണ് നല്ലത്– റിട്ട് ഒരു വിവേചനാധികാര പരിഹാരമാണ്; പരാതിക്കാരനായ കക്ഷിക്ക് ഉചിതമായതും അനുയോജ്യമായതുമായ പരിഹാരം തേടാൻ അവസരമുള്ളപ്പോൾ ഹൈക്കോടതിക്ക് അതിന്റെ അസാധാരണമായ അധികാരപരിധി പ്രയോഗിക്കാൻ വിശ്വസനീയമായ അടിസ്ഥാനങ്ങളുണ്ടെന്ന് കക്ഷി ശക്തമായ ഒരു കേസ് ഉന്നയിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ റിട്ട് അനുവദിക്കാൻ ഹൈക്കോടതി വിസമ്മതിക്കേണ്ടതാണ് – നിയമപ്രകാരം നൽകിയിരിക്കുന്ന അപ്പീലുകളുടെ ഒരു ശ്രേണി ഉള്ളപ്പോൾ, ഒരു റിട്ട് കോടതിയെ സമീപിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് ഒരു കക്ഷി നിയമപരമായ പരിഹാരങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കണം. [ഖണ്ഡികകൾ 15, 17, 18]

ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്ന കേസ് നിയമങ്ങൾ

ഗാസുല ദശരഥ രാമ റാവു v ആന്ധ്രാപ്രദേശ് സംസ്ഥാനവും മറ്റുള്ളവരും [1961] 2 SCR 931 : AIR 1961 SC564; യോഗേന്ദർ പാൽ സിങ്ങും മറ്റുള്ളവരും v ഉണഷൻ

[2024] 1 S.C.R 1235

ഓഫ് ഇന്ത്യയും മറ്റുള്ളവരും [1987] 2 SCR 49 : (1987) 1 SCC 631; ജി വീരപ്പ പിള്ള വി രാമൻ & രാമൻ ലിമിറ്റഡ്[1952] 1 SCR 583 : (1952) 1 SCC 334 : AIR 1952 SC 192; സി എ എബ്രഹാം v ഐ റ്റി ഓ & മറ്റൊരാൾ [1961] 2 SCR 765 : AIR 1961 SC 609; ടിറ്റാഗ്ഢർ പേപ്പർ മിൽസ് കമ്പനി ലിമിറ്റഡ് & മറ്റൊരാൾ v ഒറീസ്സ സംസ്ഥാനവും മറ്റൊരാളും [1983] 2SCR 743 : (1983) 2 SCC 433 : 1983 SCC (Tax) 131 :AIR 1983 SC 603; വേൾപൂൾ കോർപ്പറേഷൻ v രജിസ്ട്രാർ ട്രേഡ്മാർക്ക്സ്, മുംബൈയും മറ്റുള്ളവരും [1998] അനുബന്ധം 2 SCR 359 : (1998) 8 SCC 1 : AIR 1999 SC 22; പഞ്ചാബ്നാഷണൽ ബാങ്ക് v ഒ സി കൃഷ്ണൻ [2001] സപ്ലിമെന്ററി 1 എസ് സി ആർ 466 : (2001) 6 എസ്സിസി 569; രാധ കൃഷ്ണൻ ഇൻഡസ്ട്രീസ് vഹിമാചൽ പ്രദേശ് സംസ്ഥാനവും മറ്റുള്ളവരും [2021] 3 SCR406 : (2021) 6 എസ്സിസി 771 – ആശ്രയിച്ചു.

കർണാടക സംസ്ഥാനം v ഉമാദേവിi [2006] 3 SCR 953 : (2006) 4 എസ്സിസി 1; കെ.എസ്. റാഷിദും മകനും ടാക്സ് ഇൻവെസ്റ്റിഗേഷൻ കമ്മീഷനും മറ്റൊന്നും [1954] 1 SCR 738 : AIR 1954 SC 207; സംഗ്രാം സിംഗ് – തിരഞ്ഞെടുപ്പ്ട്രൈബ്യൂണൽ [1955] 2 SCR 1 : AIR 1955 SC 425; യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ v ടി ആർ വർമ്മ [1958] 1 എസ് സി ആർ 499 : എ ഐ ആർ 1957 എസ് സി 882; മുഹമ്മദ് നൂഹ് (1958) 1 SCR 595 :AIR 1958 SC 86; കെ എസ് വെങ്കിട്ടരാമൻ ആൻഡ് കമ്പനി (പ്രൈവറ്റ്) ലിമിറ്റഡ്v മദ്രാസ് സംസ്ഥാനം [1966] 2 SCR 229 : AIR 1966 SC 1089; യു പി സ്റ്റേറ്റ് സ്പിന്നിംഗ് കമ്പനി ലിമിറ്റഡ് വി ആർ എസ് പാണ്ഡെ & മറ്റൊരു [2005] സപ്ലിമെന്ററി 3 SCR 603 : (2005) 8 SCC 264;ഹർബൻസ്ലാൽ സഹ്നിയയും ഇന്ത്യൻ ഓയിൽ കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡും മറ്റുള്ളവരും(2003) 2 SCC 107 – പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്നു.

[2024] 1 S.C.R 1235

നിയമങ്ങളുടെ പട്ടിക

വ്യാവസായിക തർക്ക നിയമം, 1947

സൂചകപദങ്ങളുടെ പട്ടിക

ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനം; റിട്ട്; വിവേചനാധികാര പരിഹാരം; ബദൽ പ്രതിവിധി; അസാധാരണമായ അധികാരപരിധി; നിയമപരമായ പരിഹാരങ്ങൾ.

കേസ് ഉരുത്തിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നത്

സിവിൽ അപ്പീൽ അധികാരപരിധി: 2024 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പറുകൾ 1455-1459

2017 ലെ ഡബ്ല്യു എ നമ്പർ 2484, 2532, 2569, 2613, 2614 എന്നീ നമ്പറുകളിൽ എറണാകുളം കേരള ഹൈക്കോടതിയുടെ 09.01.2018 ലെ വിധിയിൽ നിന്നും ഉത്തരവിൽ നിന്നും

കൂടെ

സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 1460-1461, 2024 ലെ 1462

കക്ഷികളെ പ്രതിനിധീകരിച്ചത്

ചന്ദർ ഉദയ് സിംഗ്, മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ ,ഇ എം എസ് അനാം, അപ്പീൽവാദികൾക്കു വേണ്ടി ഹാജരായ അഭിഭാഷകർ.

[2024] 1 S.C.R 1235

കാളീശ്വരം രാജ്, മിസ്സ് തുളസി കെ രാജ്, മിസ്. അപർണ മേനോൻ, സുവിദത്ത് എം എസ്, സി കെ ശശി, മീന കെ പൗലോസ് എന്നിവരാണ് എതിർ കക്ഷികൾക്കുവേണ്ടി ഹാജരായത്.

സുപ്രീം കോടതിയുടെ വിധി / ഉത്തരവ്

ഉത്തരവ്

1. പ്രത്യേക അനുമതി നൽകി.

2. 2017 ഓഗസ്റ്റ് 11ന്[1] എറണാകുളം കേരള ഹൈക്കോടതി സിംഗിൾ ജഡ്ജി പുറപ്പെടുവിച്ച പൊതുവിധിക്കെതിരായ റിട്ട് അപ്പീലുകളിൽ 2018 ജനുവരി 9ന് [2]പുറപ്പെടുവിച്ച പൊതുവിധിയിൽ അതൃപ്തരായിട്ടാണ് അപ്പീൽവാദിയായ സഹകരണ സംഘം അപ്പീൽ സമർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. പ്രസ്തുത വിധിയിലൂടെ, റിട്ട് ഹർജിക്കാരിൽ നിന്ന് താൽക്കാലിക തൊഴിലാളികളുടെ ഒരു പട്ടിക തയ്യാറാക്കി ക്ഷീരവികസന വകുപ്പ് ഡയറക്ടർക്ക് അയയ്ക്കാനും കർണാടക സംസ്ഥാനവും മറ്റുള്ളവരും v ഉമാദേവി[3] എന്ന കേസിലെ ഈ കോടതിയുടെ വിധിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സ്ഥിരപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള അവരുടെ അവകാശവാദങ്ങൾ പരിഗണിക്കാനും സിംഗിൾ ജഡ്ജി അപ്പീൽ സൊസൈറ്റി മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടർക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകി .

---

[1] 1 റിട്ട് അപ്പീലുകൾ നമ്പർ 2484, 2532, 2564, 2569, 2578, 2612, 2613, 2614/2017

[2] റിട്ട് ഹർജികൾ നമ്പർ 12126, 12353, 12354, 13469, 13998, 15931, 20085, 20848/2011 3 [2006] 3 SCR 953 : (2006) 4 SCC 1

[3] [2006]3SCR 953: (2006)4 SCC 1

[2024] 1 S.C.R 1235

4. അപ്പീൽവാദി ഒരു സഹകരണ സൊസൈറ്റിയാണെന്നും ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 12 പ്രകാരം വിഭാവനം ചെയ്തതുപോലെ ഇത് ഒരു സ്റ്റേറ്റോ മറ്റേതെങ്കിലും അധികാരസ്ഥാപനമോ അല്ലെന്നും അതിനാൽ ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനത്തിന് വിധേയമല്ലെന്നും റിട്ട് ഹർജികളിലും അപ്പലേറ്റ് കോടതിക്ക് മുന്നിലും ഒരു പ്രത്യേക വാദം ഉയർത്തി. രേഖാമൂലമുള്ള പരാതിക്കാരായ പ്രതികൾ സ്ഥിരം നിയമനക്കാരല്ല, മറിച്ച് നിയമവിരുദ്ധമായി നിയമിക്കപ്പെട്ടവരാണെന്നും അതിനാൽ സ്ഥിരപ്പെടുത്തലിന് അർഹതയില്ലെന്നും ഉമാദേവി കേസിലെ (മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച) വിധിന്യായത്തിന് പ്രസ്തുത കേസിന്റെ വസ്തുതകളുമായി യാതൊരു ബന്ധവുമില്ല എന്നും സമർത്ഥിച്ചു.

5. 1992 ഡിസംബർ 15, 2010 ഡിസംബർ 10 തീയതികളിലെ സർക്കുലറുകൾ പ്രകാരം റിട്ട് ഹര്ജിക്കാരായവരെ താല്ക്കാലികമായി ദിവസവേതന അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിയമിച്ചിരുന്നു. 1992 ഡിസംബർ 15 ലെ സർക്കുലറിലെ പ്രസക്തമായ ചില നിബന്ധനകൾ അവലംബത്തിനായി ചുവടെ ചേർക്കുന്നു :

(1) അംഗ സൊസൈറ്റികളിൽ അംഗങ്ങളായ വ്യക്തികളെയും അവരുടെ ആശ്രിതരെയും മാത്രമേ പരിഗണിക്കൂ;

(2) ഒരു അംഗ-സൊസൈറ്റിയിൽ നിന്ന് ഒരാളെ മാത്രമേ പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയുള്ളൂ;

(3) മെമ്പർ സൊസൈറ്റികളിലെ അംഗങ്ങൾക്ക് ആദ്യം മുൻഗണന നൽകും, അതിനുശേഷം മാത്രമേ ആശ്രിതർ പരിഗണിക്കപ്പെടൂ ;

[2024] 1 S.C.R 1235

Xxxxxx

(10) ഈ രീതിയിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നവർക്ക് സ്ഥിരം ജോലികൾക്ക് മുൻഗണന നൽകില്ല.

6. 2010 ഡിസംബർ 10-ലെ സർക്കുലറിൽ ഒന്നാം ഖണ്ഡികയിൽ ഇങ്ങനെ വിശദീകരിച്ചിരിക്കുന്നു:

"1. അംഗ സൊസൈറ്റികളിലെ അംഗങ്ങളായ വ്യക്തികളെയും അവരുടെ ആശ്രിതരെയും മാത്രമേ പരിഗണിക്കൂ (ആശ്രിതർ എന്നാൽ സൊസൈറ്റിയിലെ അംഗങ്ങളുടെയോ ഭാര്യയുടെയോ ഭർത്താവിന്റെയോ മക്കൾ).

7. പ്ലാൻറ് അറ്റൻഡർ ഗ്രേഡ് 3 ഉൾപ്പെടെ നിരവധി തസ്തികകളിലേക്ക് റഗുലർ റിക്രൂട്ട് മെന്റിനായി അപേക്ഷ ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ട് 2011 ജനുവരി 29 ന് അപ്പീൽ സൊസൈറ്റി വിജ്ഞാപനം പുറപ്പെടുവിച്ചു. എതിർകക്ഷികൾ ചെയ്യുന്ന പ്ലാൻറ് അറ്റൻഡർ ജോലിയുടെ സ്വഭാവം ആ വിഭാഗത്തിലെ ഏറ്റവും താഴ്ന്ന തസ്തികയാണ് എന്നതിൽ തർക്കമില്ല . മേൽപ്പറഞ്ഞ വിജ്ഞാപനത്തിൽ അതൃപ്തരായ പ്രതികൾ, വിജ്ഞാപനം റദ്ദാക്കണമെന്നും അവരുടെ സ്ഥാപനത്തിലെ പ്ലാന്റ് അറ്റൻഡർമാരുടെ തസ്തികയിൽ സ്ഥിരപ്പെടുത്താൻ അപ്പീൽവാദിയായ സൊസൈറ്റിക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകണമെന്നും അവർ ഉന്നയിച്ച തർക്കങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതുവരെ അവരുടെ സേവന വ്യവസ്ഥകളിൽ മാറ്റം വരുത്തരുതെന്നും ആവശ്യപ്പെട്ട് ഹൈക്കോടതിയിൽ റിട്ട് ഹർജി ഫയൽ ചെയ്തു.

[2024] 1 S.C.R 1235

8. അന്തരഞ്ജന നടപടികൾ പരാജയപ്പെട്ടതിനെ തുടർന്ന് 19474 ലെ വ്യാവസായിക തർക്ക നിയമത്തിലെ[4] വ്യവസ്ഥകൾ എതിർകക്ഷികൾ ആവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്ന് പ്രതികളുടെ അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ കാളീശ്വരം രാജിനോട് കോടതി പ്രത്യേകം അന്വേഷിച്ചു. വിഷയ തസ്തികകളിലേക്ക് നിയമനത്തിന് അപേക്ഷ ക്ഷണിച്ച് അപ്പീൽ വാദിയായ സൊസൈറ്റി വിജ്ഞാപനം പുറപ്പെടുവിച്ച സാഹചര്യം കണക്കിലെടുത്ത്, ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അന്തച്ഛേദം 226 പ്രയോഗിക്കുകയും ഹൈക്കോടതിയിൽ റിട്ട് ഹർജി ഫയൽ ചെയ്യുകയും ചെയ്യുകയല്ലാതെ എതിർകക്ഷികൾക്ക് മറ്റ് മാർഗമില്ലെന്ന് അദ്ദേഹം സമർപ്പിക്കുന്നു.

9. കഴിഞ്ഞ കുറേ വർഷങ്ങളായി തങ്ങൾ കരാർ അടിസ്ഥാനത്തിൽ താത്കാലിക തൊഴിലാളികളായി ജോലി ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നും അതിനുശേഷം റൊട്ടേഷൻ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഒരേ ജോലിക്കായി ചെറിയ ഇടവേളകളിൽ തുടർച്ചയായി 60 ദിവസംഏർപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നും അവർ അവകാശപ്പെട്ടതായി റിട്ട് ഹർജിയിൽ പ്രതിഭാഗം സമർപ്പിച്ച രേഖകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നു.

10. അതേസമയം, റിട്ട് ഹർജിയിൽ (എ) പ്രതികൾ എടുത്ത നിലപാട് , അവരെല്ലാം 12 കലണ്ടർ മാസങ്ങളിൽ 240 ദിവസത്തിലധികം തുടർച്ചയായി സേവനത്തിലാണെന്നും അതിനാൽ ഐഡി നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം അവരെ സ്ഥിരം തൊഴിലാളികളായി കണക്കാക്കണമെന്നും അവർ പറഞ്ഞു. അപ്പീൽവാദി സൊസൈറ്റി ഐഡി നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് കീഴിൽ വരുന്ന ഒരു സംഘടനയാണ്ആണെന്നും വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്എന്നിരുന്നാലും, സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റിന്റെ തീർപ്പുകൽപ്പിക്കുന്നതിനായി പ്രതിഭാഗം ഒരു തർക്കം ഉന്നയിച്ചില്ല. പകരം,

[4] ചുരുക്കത്തിൽ ഐ ഡി ആക്ട്

[2024] 1 S.C.R 1235

അന്തരഞ്ജന നടപടികൾ ഇപ്പോഴും ജില്ലാ ലേബർ ഓഫീസറുടെ മുമ്പാകെ തീർപ്പുകൽപിച്ചിട്ടില്ല, അദ്ദേഹം ഇവിടെ 11-ാം നമ്പർ പ്രതിയായി ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്, ഐഡി ആക്ട് പ്രകാരം പരിഹാരം തേടുന്നതിനുപകരം അനുകൂലമായ ഫലമൊന്നും നൽകിയില്ല, പ്രതികൾ അവർ സമർപ്പിച്ച റിട്ട് ഹർജിയിൽ ഊന്നൽ നൽകി.

11. റിട്ട് ഹർജിക്ക് മറുപടിയായി സമർപ്പിച്ച എതിർ സത്യവാങ്മൂലത്തിൽ അപ്പീൽ വാദിയായ സൊസൈറ്റി പ്രത്യേക ഹർജി സ്വീകരിച്ചിട്ടും, അപ്പീൽവാദിയുടെ അഭിഭാഷകനായ സി.യു സിങ് ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചതുപോലെ റിട്ട് ഹർജിക്കാരെ തികച്ചും താൽക്കാലികമായ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് തൊഴിലിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതെന്നും അപെക്സ് കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് സൊസൈറ്റിയിലെ (എപിസിഒഎസ്) അംഗങ്ങളിൽ നിന്നാണ് അവരെ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്തതെന്നും അപ്പീൽ സൊസൈറ്റി പുറപ്പെടുവിച്ച സർക്കുലറുകളുടെ നിബന്ധനകളും വ്യവസ്ഥകളും നോമിനികൾക്ക് സ്ഥിരമായ ജോലിക്ക് അവകാശമില്ലെന്ന് വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നും അപ്പീൽ വാദിയായ സൊസൈറ്റിക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായ മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ സിംഗ് പറഞ്ഞു. അത്തരമൊരു ഹർജി ഹൈക്കോടതിയിൽ അനുകൂലമായില്ല. റിട്ട് ഹർജിക്കാരിൽ ആരും ഒരു കലണ്ടർ വർഷത്തിൽ 200 ദിവസത്തിലധികം ജോലി ചെയ്തിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ, അല്ലാത്തപക്ഷം അവർക്ക് സ്ഥിരം തൊഴിൽ അവകാശപ്പെടാൻ അർഹതയില്ലെന്ന് അപ്പീൽ വാദിയായ സൊസൈറ്റി എതിർ സത്യവാങ്മൂലത്തിൽ വ്യക്തമാക്കിയിരുന്നു.

12. കോടതിയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ, മേൽപ്പറഞ്ഞ എല്ലാ ചോദ്യങ്ങളും വസ്തുതയുടെ തർക്കപരമായ ചോദ്യങ്ങളുടെ പരിധിയിൽ വരും, അവയ്ക്ക്

[2024] 1 S.C.R 1235

നേതൃത്വം നൽകാനും ഉചിതമായ ഒരു അതോറിറ്റിക്ക് മുമ്പാകെ ശരിയായ വിലയിരുത്തലും തീർപ്പുകൽപ്പിക്കാനും ആവശ്യമായ തെളിവുകൾ ആവശ്യമാണ്. ഈ വശം വിദഗ്ധനായ സിംഗിൾ ജഡ്ജിക്കും ഡിവിഷൻ ബെഞ്ചിനും കാണാതെ പോയതായി തോന്നുന്നു. ഉമാദേവിയുടെ (മുൻപറഞ്ഞ) കേസിലെ വിധിയിൽ സിംഗിൾ ജഡ്ജി, റിട്ട് ഹർജിക്കാർ രണ്ട് പതിറ്റാണ്ടിലേറെയായി സേവനത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നും അതിനാൽ പ്രസ്തുത തീരുമാനത്തിൽ പുറപ്പെടുവിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സ്ഥിരപ്പെടുത്താൻ അർഹതയുണ്ടെന്നും കണ്ടെത്തി . കഴിഞ്ഞ 12 മാസത്തെ പതിവ് സേവനം, പകരം, സ്ഥിരപ്പെടുത്തൽ ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾക്കായി ഉമാദേവി കേസിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്ന മാനദണ്ഡങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്നതിൽ പരാജയപ്പെട്ടുവെന്ന് വാദിച്ചു.

13. അത്തരം സാഹചര്യങ്ങളിൽ, റിട്ട് ഹർജിക്കാർ നൽകുന്ന സേവനങ്ങൾ ശരിയായി കണക്കാക്കാൻ കഴിയില്ല, മാത്രമല്ല പ്രസ്തുത തസ്തികയിലേക്ക് നിയമിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിക്കാതെ അനധികൃത നിയമനങ്ങളുടെ വിഭാഗത്തിൽ പെടുകയും ചെയ്യും. മാത്രമല്ല, 1992 ഡിസംബർ 15, 2010 ഡിസംബർ 10 തീയതികളിലെ സർക്കുലറുകൾ വെളിപ്പെടുത്തുന്നത്, മറ്റെല്ലാവരെയും ഒഴിവാക്കി മെംബർ സൊസൈറ്റി അംഗങ്ങളായ വ്യക്തികൾക്കും അവരുടെ ആശ്രിതർക്കും മാത്രമായി നിയമനം ലഭിച്ചവരുടെ എണ്ണം പരിമിതപ്പെടുത്തിയിരുന്നു എന്നാണ്. ഇത് തന്നെ ഗസുല ദശരഥ രാമറാവു v ആന്ധ്രാപ്രദേശ് സംസ്ഥാനം [5] , യോഗേന്ദർ പാൽ സിംഗ് &മറ്റുള്ളവർ v യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ &മറ്റുള്ളവർ[6] എന്നെ കേസുകളിൽ പറഞ്ഞതുപോലെ ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 16 ന്റെ ഉള്ളടക്കത്തിനു വിരുദ്ധമാണ്. .

[5] [1961] 2 SCR 931 : AIR 1961 SC 564
[6] [1987] 2 SCR 49 : 1987 (1) SCC 631

[2024] 1 S.C.R 1235

14. യോഗേന്ദർ പാൽ സിങ്ങിന്റെ (മുൻപറഞ്ഞ) കേസിൽ നടത്തിയ ഇനിപ്പറയുന്ന നിരീക്ഷണങ്ങൾ പ്രസക്തമാണ്:

"16. എന്നിരുന്നാലും, ഈ ഘട്ടത്തിൽ പരാതിക്കാരുടെ അവകാശവാദത്തിലെ അടിസ്ഥാനപരമായ ഒരു പോരായ്മ നാം ചൂണ്ടിക്കാണിക്കേണ്ടതുണ്ട്, അതായത്, പോലീസ് സർവീസിൽ സേവനമനുഷ്ഠിക്കുന്ന വ്യക്തികളുടെ മക്കൾക്കും അടുത്ത ബന്ധുക്കൾക്കും മുൻഗണന നൽകാൻ അധികാരപ്പെടുത്തിയ 1934 ലെ പഞ്ചാബ് പോലീസ് റൂൾസിലെ റൂൾ 12.14 (3) ഭരണഘടന പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നപ്പോൾ ഭരണഘടനാ വിരുദ്ധമായി. ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 16 ലെ (1), (2) ഖണ്ഡങ്ങൾ ഇപ്രകാരമാണ്:

"16. (1) എല്ലാ പൗരന്മാർക്കും സ്റ്റേറ്റ് ന കീഴിലുള്ള ഏത് ഓഫീസിലേക്കും നിയമനത്തിനും തൊഴിലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളിലും അവസരങ്ങളുടെ തുല്യത ഉണ്ടായിരിക്കും .

(2) രാഷ്ട്രത്തിന്റെ കീഴിലുള്ള ഏതെങ്കിലും ജീവനത്തെയോ ഉദ്യോഗത്തെയോ സംബന്ധിച്ചു മതം ജാതി ലിംഗം വാസസ്ഥലം , ജനനസ്ഥലം എന്നിവയെ അവയിലേതെങ്കിലുമോ മാത്രം അടിസ്ഥാനമാക്കി യാതൊരു പൗരനും അയോഗ്യനാവുകയോ വിവേചനത്തിന് വിധീയമാകുകയോ ചെയ്യുന്നതല്ല."

17. സേവനത്തിലിരിക്കെ മരണമടയുന്ന അല്ലെങ്കിൽ പോലീസ് വകുപ്പിൽ സേവനമനുഷ്ഠിക്കുമ്പോൾ കഴിവില്ലാത്ത ഒരു പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ മകനായ ഒരാളെ നിയമിക്കുന്നത് അനുവദനീയമാണെങ്കിലും, സേവനത്തിലുള്ളതോ വിരമിച്ചതോ ആയ പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ മക്കൾക്കോ വാർഡുകൾക്കോ മറ്റ് ബന്ധുക്കൾക്കോ നിയമനം നൽകാനുള്ള

[2024] 1 S.C.R 1235

മുൻഗണനാ അവകാശം നൽകുന്ന വ്യവസ്ഥ ഉദ്യോഗസ്ഥർ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 16 ന് വിരുദ്ധമാണ്. പൊതുസേവനത്തിൽ പ്രവേശിക്കാനുള്ള അവസരം എല്ലാ പൗരന്മാർക്കും തുല്യമായി നൽകണം, ഇതിനകം സംസ്ഥാന സേവനത്തിലുള്ള അല്ലെങ്കിൽ സേവനത്തിൽ നിന്ന് വിരമിച്ച ഒരു വ്യക്തിയുടെ പിൻഗാമികൾക്കോ ബന്ധുക്കൾക്കോ ഒരു പരിധി വരെ പരിമിതപ്പെടുത്തരുത്. ഗസുല ദശരഥ രാമറാവു v സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് എപി [AIR]1961 എസ്സ് സി 564: (1961) 2 എസ്സിആർ 931] 1895 ലെ മദ്രാസ് പാരമ്പര്യ വില്ലേജ് ഓഫീസസ് ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 6 (1) ന്റെ ഭരണഘടനാ സാധുതയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചോദ്യം (1895 ലെ 3) ഈ കോടതിയുടെ പരിഗണനയ്ക്ക് വന്നു. രണ്ടോ അതിലധികമോ ഗ്രാമങ്ങളോ അതിന്റെ ഭാഗങ്ങളോ കൂട്ടിച്ചേർത്ത് ഒരൊറ്റ പുതിയ ഗ്രാമം രൂപീകരിക്കുകയോ ഏതെങ്കിലും ഗ്രാമത്തെ രണ്ടോ അതിലധികമോ ഗ്രാമങ്ങളായി വിഭജിക്കുകയോ ചെയ്താൽ, ആ നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 3, ഖണ്ഡം (1) ൽ നിർവചിച്ചിട്ടുള്ള എല്ലാ വില്ലേജ് ഓഫീസർമാരും മേൽപ്പറഞ്ഞതുപോലെ സംയോജിപ്പിച്ചതോ വിഭജിക്കപ്പെട്ടതോ ആയ ഗ്രാമങ്ങളിലോ ഗ്രാമങ്ങളുടെ ഭാഗങ്ങളിലോ ഇല്ലാതാകുമെന്നും പുതിയ ഓഫീസുകൾ ഇല്ലാതാകുമെന്നും ആ വകുപ്പ് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു. പുതിയ ഗ്രാമത്തിനോ വില്ലേജുകൾക്കോ വേണ്ടി സൃഷ്ടിച്ചവ, നിർത്തലാക്കിയ ഓഫീസുകളിലെ അവസാനത്തെ ഉടമകളുടെ കുടുംബങ്ങളിൽ നിന്ന് ഏറ്റവും യോഗ്യതയുള്ളവരെന്ന് താൻ കരുതുന്ന വ്യക്തികളെ തിരഞ്ഞെടുത്ത് കളക്ടർ പൂരിപ്പിക്കണം. പ്രസ്തുത പുതിയ ഓഫീസുകൾ നികത്താൻ കളക്ടറോട് ആവശ്യപ്പെടുന്ന ഈ വ്യവസ്ഥ ഭരണഘടനയുടെ ആർട്ടിക്കിൾ 16 ന് വിരുദ്ധമാണെന്ന് കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു. ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് 940-41, 946-47 പേജുകളിൽ കോടതി ഇങ്ങനെ നിരീക്ഷിച്ചു:

[2024] 1 S.C.R 1235

അനുച്ഛേദം 14 ഇന്ത്യയുടെ പ്രാദേശികാതിർത്തിക്കുകളിൽ നിയമത്തിന് മുന്നിൽ തുല്യത അല്ലെങ്കിൽ തുല്യ പരിരക്ഷ ഉറപ്പുനൽകുന്നു. ഇത് ഇന്ത്യൻ പൗരനാണെന്ന അവകാശപ്പെട്ടിട്ടുള്ളയിടത്തും അല്ലാതെയും എല്ലാവർക്കും ലഭ്യമാണ്. അനുച്ഛേദം 15 താഴെപ്പറയുന്ന കാരണങ്ങളിന്മേലുള്ള വിവേചനത്തിന് തടയിടുന്നു – മതം, വംശം, ജാതി, ലിംഗം, സ്ഥലംജനനമോ . ഇത് പൗരന്മാർക്ക് ലഭ്യമാണ്മാത്രം, പക്ഷേ ഏതെങ്കിലും തൊഴിലിൽ മാത്രം പരിമിതപ്പെടുന്നില്ലഅല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാനത്തിന് കീഴിലുള്ള ഓഫീസ്. അനുച്ഛേദം 16 (1),എല്ലാ പൗരന്മാർക്കും തൊഴിൽ അല്ലെങ്കിൽ നിയമനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളിൽസംസ്ഥാനത്തിന് കീഴിലുള്ള ഏത് ഓഫീസിലേക്കും അവസരസമത്വം ഉറപ്പുനൽകുന്നു ; ഖണ്ഡം (2)അത്തരം ഏതെങ്കിലും തൊഴിലിനെയോ നിയമനത്തെയോ സംബന്ധിച്ച ചില കാരണങ്ങളാൽ വിവേചനം നിരോധിക്കുന്നു .അനുച്ഛേദം 14 തുല്യതയുടെ പൊതു അവകാശം ഉറപ്പുനൽകുന്നതായി തോന്നുന്നു ; അനുച്ഛേദം15 ഉം 16 ഉം ചില പ്രത്യേക സാഹചര്യങ്ങളിൽ പൗരന്മാർക്ക് അനുകൂലമായി അതേ അവകാശത്തിന്റെ ഉദാഹരണങ്ങളാണ് . അനുച്ഛേദം 15 അനുച്ഛേദം 16 നേക്കാൾ പൊതുവാണ്, രണ്ടാമത്തേത്തൊഴിലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളിൽ മാത്രം ഒതുങ്ങുന്നുഅല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാനത്തിന് കീഴിലുള്ള ഏതെങ്കിലും ഓഫീസിലേക്ക് നിയമനം.ആർട്ടിക്കിൾ 15 അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നു എന്നതും ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്'വംശപരമ്പര' എന്നത് നിരോധിതങ്ങളിലൊന്നായി പരാമർശിക്കുന്നുവിവേചനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം, അതേസമയം അനുച്ഛേദം 16 മൗലികാവകാശത്തിന്റെ പൂർണ്ണ പരിധി ഉറപ്പുനൽകുന്നതിന് ഒരു കാരണവും ഈ കോടതി കാണുന്നില്ലസംസ്ഥാനത്തിന് കീഴിലുള്ള ഏതെങ്കിലും ഓഫീസിലേക്കുള്ള നിയമനത്തിന്റെയോ നിയമനത്തിന്റെയോ കാര്യത്തിൽ അനുച്ഛേദം 16 പ്രകാരംഭരണഘടനയുടെ പതിനാലാം ഭാഗത്തിലെ

[2024] 1 S.C.R 1235

വ്യവസ്ഥകൾ പരാമർശിച്ചുകൊണ്ട് ഇത് കുറയ്ക്കണംസേവനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതോ അല്ലെങ്കിൽ ഇനിപ്പറയുന്നവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മുൻ ഭരണഘടന നിയമങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതോ ആണ്അ തേ വിഷയം...

നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 6 (1) വംശാവലിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രമാണ് വിവേചനത്തിൻറെ ഒരു തത്വം ഉൾക്കൊള്ളുന്നുവന്നതിൽ സംശയമില്ല. അത് പറയുന്നത് പുതിയ ഓഫീസുകളിൽ ആളുകളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുമ്പോൾ ,കളക്ടർ അവരിൽ നിന്ന് ഏറ്റവും മികച്ച യോഗ്യതയുള്ളവരെ പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ്

ഇത് ഈ കോടതിയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ,വംശപരമ്പരയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രമുള്ള വിവേചനമാണ് ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 16 (2) ന് വിരുദ്ധവുമാണ് (പേജ് 946-47)

(ഊന്നൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു)

18. പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ മക്കളോ കുട്ടികളോ ബന്ധുക്കളോ ആയതിനാൽ മാത്രമാണ് അവരുടെ കേസുകളിൽ ചട്ടങ്ങളിൽ ഇളവ് വരുത്തണമെന്ന ഹർജിക്കാരുടെ അവകാശവാദം നിരസിക്കപ്പെടേണ്ടതെന്ന് ഈ കോടതി കരുതുന്നു, കാരണം അവരുടെ അവകാശവാദം "വംശപരമ്പര" മാത്രം അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതാണെന്നും മറ്റുള്ളവർ പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ മക്കളല്ലാത്തതിനാൽ വിവേചനം നേരിടേണ്ടിവരുമെന്നും കോടതി കരുതുന്നു. വംശാവലിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പൊതു തൊഴിലിൻറെ കാര്യത്തിൽ കാണിക്കുന്ന ഏതൊരു മുൻഗണനയും ഭരണഘടനാ

[2024] 1 S.C.R 1235

വിരുദ്ധമാണെന്ന് മാത്രമേ പ്രഖ്യാപിക്കേണ്ടതുള്ളൂ. അപ്പീൽ നൽകിയവർ അങ്ങനെ അവർ ആശ്രയിച്ചിരുന്ന ഇളവ് ഉത്തരവിന്റെ അഭാവത്തിൽ കോൺസ്റ്റബിൾമാരായി റിക്രൂട്ട് ചെയ്യാൻ അവർക്ക് അർഹതയുണ്ടെന്ന് മറ്റുവിധത്തിൽ സ്ഥാപിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല . അതിനാൽ അവർക്ക് വിജയിക്കാനാവില്ല."

(ഊന്നൽ ചേർത്തിരിക്കുന്നു)

15. ജുഡീഷ്യൽ അവലോകനത്തിന്റെ അധികാരം ഒഴിവാക്കാൻ കഴിയില്ലെന്നും അത് എല്ലായ്പ്പോഴും പ്രതികൾക്ക് ലഭ്യമായ ഒരു പരിഹാരമാണെന്നും ഐഡി ആക്ട് പ്രകാരം ലഭ്യമായ ബദൽ ഫലപ്രദമായ പരിഹാരത്തെ തള്ളിക്കളയുന്നുവെന്നും പ്രതികളുടെ അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ കാളീശ്വരം രാജ് സമർപ്പിച്ച വാദവും ഞങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കുന്നു . ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 226 പ്രകാരം ജുഡീഷ്യൽ അവലോകനത്തിനുള്ള അധികാരങ്ങൾ എല്ലായ്പ്പോഴും ഒരു റിട്ട് കോടതിക്ക് പ്രയോഗിക്കാൻ കഴിയുമെന്നതിൽ സംശയമില്ല, പക്ഷേ തീർപ്പുകൽപ്പിക്കേണ്ട വസ്തുതകളെക്കുറിച്ച് തർക്കമുള്ള ചോദ്യങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ, ഏതെങ്കിലും കണ്ടെത്തലുകളിന്മേൽ തിരികെ അയക്കുന്നതിനുമുമ്പ് മുമ്പ് രേഖപ്പെടുത്തിയ തെളിവുകൾ പരിശോധിച്ച് അത് തീർപ്പുകൽപ്പിക്കുന്നത് യോഗ്യതയുള്ള ഫോറത്തിന് വിടുന്നതാണ് നല്ലത്.

16. ബദൽ പരിഹാരം ലഭ്യമാകുമ്പോൾ റിട്ട് ഹര് ജികൾ പരിഗണിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഈ കോടതിയുടെ വിധിന്യായങ്ങളുടെ ഒരു നിരയുണ്ട്. റിട്ട് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളിൽ ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 226 ഹൈക്കോടതികൾക്ക് അധികാരം നൽകുന്നുവെന്ന് ഈ കോടതിയുടെ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ചുകൾ വിധിച്ചിട്ടുണ്ട് (കാണുക: കെ എസ്

[2024] 1 S.C.R 1235

റാഷിദും മകനും v ആദായനികുതി അന്വേഷണ കമ്മീഷനും മറ്റൊരാളും[7] , സംഗ്രാം സിംഗ് v ഇലക്ഷൻ ട്രൈബ്യൂണൽ[8] , കേന്ദ്ര സർക്കാർ v ടി ആർ വർമ്മ)[9], ഉത്തർ പ്രദേശ് സംസ്ഥാനം v മുഹമ്മദ് നൂഹ് [10] , കെ എസ് വെങ്കിട്ടരാമൻ ആൻഡ് കമ്പനി (പ്രൈവറ്റ്) ലിമിറ്റഡ് v മദ്രാസ് സംസ്ഥാനം [11]).

17. അതേസമയം റിട്ടിന്റെ പരിഹാരം ഒരു വിവേചനാധികാര പരിഹാരമാണ്, കോടതിയെ സമീപിക്കുന്ന കക്ഷിക്ക് മറ്റെവിടെയെങ്കിലും മതിയായതോ അനുയോജ്യമോ ആയ പരിഹാരം ലഭിക്കുമെന്ന് ബോധ്യപ്പെട്ടാൽ ഏതെങ്കിലും റിട്ട് അനുവദിക്കാൻ വിസമ്മതിക്കാൻ ഹൈക്കോടതിക്ക് എല്ലായ്പ്പോഴും വിവേചനാധികാരമുണ്ട് (കാണുക: യുപി സ്റ്റേറ്റ് സ്പിന്നിംഗ് കമ്പനി ലിമിറ്റഡ് v ആർ എസ് പാണ്ഡെയും മറ്റൊരാളും)[12]. ഈ വിവേചനാധികാരം നിയമപരമായ ഉപരോധത്തേക്കാൾ സ്വയം ഏർപ്പെടുത്തപ്പെട്ട വിവേചനാധികാരമാണ്. ചുരുക്കത്തിൽ, ഇത് സൗകര്യത്തിന്റെയും വിവേചനാധികാരത്തിന്റെയും നിയമമായി വിശേഷിപ്പിക്കാം. നേരെമറിച്ച്, ഒരു ബദൽ പരിഹാരം നിലവിലുണ്ടെങ്കിലും , ചില സാഹചര്യങ്ങളിൽ ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 226 പ്രകാരം നിവൃത്തി നൽകുന്നത് ഹൈക്കോടതിയുടെ അധികാരപരിധിയിലും വിവേചനാധികാരത്തിലും പെട്ടതാണ് , ഉദാഹരണത്തിന്, ഏതെങ്കിലും മൗലികാവകാശങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനായി റിട്ട് ഹർജി ഫയൽ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അല്ലെങ്കിൽ സ്വാഭാവിക നീതിയുടെ തത്വങ്ങളുടെ ലംഘനം നടന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അല്ലെങ്കിൽ ഉത്തരവുകളോ നടപടികളോ പൂർണ്ണമായും അധികാരപരിധിയില്ലാത്തതോ

[7] (1954) SCR 738 : AIR 1954 SC 207
[8] (1955) 2 SCR 1 : AIR 1955 SC 425
[9] (1958) SCR 499 : AIR 1957 SC 882
[10] (1958) SCR 595 : AIR 1958 SC 86
[11] (1966) 2 SCR 229 : AIR 1966 SC 1089
[12] [2005] Supp. 3 SCR 603 : (2005) 8 SCC 264

[2024] 1 S.C.R 1235

അല്ലെങ്കിൽ കൂടാതെ, ഈ നിയമത്തിന്റെ സാധുത വെല്ലുവിളിക്കപ്പെടുന്നിടത്ത് (കാണുക: ഹർബൻസ്ലാൽ സഹ്നിയ v ഇന്ത്യൻ ഓയിൽ കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡ്, മറ്റുള്ളവർ)[13]. ഹൈക്കോടതി സ്വയം അടിച്ചേൽപ്പിച്ച പരിമിതി ഒരു വിവേകപൂർണമായ നിയമമാണ്.

18. നിയമപ്രകാരം നൽകിയിട്ടുള്ള ബദൽ പരിഹാരമാർഗം പ്രയോജനപ്പെടുത്താതെ ഒരു കക്ഷി ഹൈക്കോടതിയെ സമീപിക്കുകയാണെങ്കിൽ, അതിന്റെ അസാധാരണമായ അധികാരപരിധി പ്രയോഗിക്കാൻ ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്ന കാരണങ്ങൾ ഉണ്ടെന്ന് കക്ഷി ശക്തമായ കേസ് ഉന്നയിക്കുന്ന സാഹചര്യങ്ങളിലൊഴികെ ഹൈക്കോടതി ഇടപെടാൻ പാടില്ല. അതേ മനോഭാവത്തിൽ, നിയമപ്രകാരം നൽകിയ അപ്പീലധികാരത്തിന്റെ ഒരു ശ്രേണി ഉള്ളപ്പോൾ, ഒരു റിട്ട് കോടതിയെ സമീപിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് ഒരു കക്ഷി നിയമപരമായ പരിഹാരങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കണമെന്ന് ഈ കോടതി വിധിച്ചിട്ടുണ്ട്. (കാണുക: ജി വീരപ്പ പിള്ള v രാമൻ & രാമൻ ലിമിറ്റഡും മറ്റുള്ളവരും[14] , സി എ എബ്രഹാം v ഐ ടി ഒ യും മറ്റൊരാളും[15] , ടിറ്റാഗ്ഢർ പേപ്പർ മിൽസ് കമ്പനി ലിമിറ്റഡും മറ്റൊരാളും v ഒറീസ്സ സംസ്ഥാനവും മറ്റുള്ളവരും [16] , വേൾപൂൾ കോർപ്പറേഷൻ v രജിസ്ട്രാർ ഓഫ് ട്രേഡ് മാർക്ക്സ്, മുംബൈയും മറ്റുള്ളവരും[17] , പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക് v ഒ സി കൃഷ്ണൻ)[18].

---

[13] (2003) 2 SCC 107
[14] [1952] 1 SCR 583 : (1952) 1 SCC 334 : AIR 1952 SC 192
[15] (1961) 2 SCR 765 : AIR 1961 SC 609
[16] [1983] 2 SCR 743 : (1983) 2 SCC 433 : 1983 SCC (Tax) 131 : AIR 1983 SC 603
[17] [1998] Supp. 2 SCR 359 : (1998) 8 SCC 1 : AIR 1999 SC 22
[18] [2001] Supp. 1 SCR 466 : (2001) 6 SCC 569

[2024] 1 S.C.R 1235

19. വേൾപൂൾ കോർപ്പറേഷൻ കേസിൽ (മുകളിൽ പ്രസ്താവിച്ചത്) ബദൽ പരിഹാരത്തിന്റെ നിയമം ചർച്ചയ്ക്ക് വന്നു , അത് ഇപ്രകാരം വിലയിരുത്തി :

"14. ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 226 പ്രകാരം പ്രത്യേക റിട്ടുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കാനുള്ള അധികാരം സമഗ്ര സ്വഭാവമുള്ളതാണ്, ഇത് ഭരണഘടനയുടെ മറ്റേതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥയാൽ പരിമിതപ്പെടുന്നില്ല. ഭരണഘടനയുടെ മൂന്നാം ഭാഗത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും മൗലികാവകാശങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്നതിന് ഹേബിയസ് കോർപ്പസ്, മാൻഡാമസ്, പ്രൊഹിബിഷൻ , ക്വോ വാറന്റോ, സെർട്ടിയോറാറി എന്നിവയുടെ സ്വഭാവത്തിൽ റിട്ടുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിന് മാത്രമല്ല, "മറ്റേതെങ്കിലും ഉദ്ദേശ്യത്തിനും" ഹൈക്കോടതിക്ക് ഈ അധികാരം പ്രയോഗിക്കാൻ കഴിയും.

15. ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 226 പ്രകാരം, കേസിന്റെ വസ്തുതകൾ കണക്കിലെടുത്ത്, ഒരു റിട്ട് ഹർജി പരിഗണിക്കണോ വേണ്ടയോ എന്ന് തീരുമാനിക്കുവാൻ ഹൈക്കോടതിക്ക് വിവേചനാധികാരമുണ്ട്. എന്നാൽ ഹൈക്കോടതി സ്വയം ചില നിയന്ത്രണങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്, അതിലൊന്ന് ഫലപ്രദവും ഫലപ്രദവുമായ പരിഹാരം ലഭ്യമാണെങ്കിൽ, ഹൈക്കോടതി സാധാരണയായി അതിന്റെ അധികാരപരിധി പ്രയോഗിക്കില്ല എന്നതാണ്. എന്നാൽ ബദൽ പരിഹാരത്തിന്റെ ലഭ്യത കുറഞ്ഞത് ഇനിപ്പറയുന്ന മൂന്ന് ആകസ്മിക സാഹചര്യങ്ങളിൽ ഒരു തടസ്സമായി പ്രവർത്തിക്കരുതെന്ന് ഈ കോടതി നിരന്തരം പറയുന്നു , അതായത്, ഏതെങ്കിലും മൗലികാവകാശങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനായി റിട്ട് ഹർജി ഫയൽ ചെയ്തിരിക്കുന്നിടത്തോ അല്ലെങ്കിൽ സ്വാഭാവിക നീതിയുടെ തത്വത്തിന്റെ ലംഘനം നടന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അല്ലെങ്കിൽ ഉത്തരവോ നടപടികളോ പൂർണ്ണമായും അധികാരപരിധിയില്ലാത്തതോ

[2024] 1 S.C.R 1235

അല്ലെങ്കിൽ ഒരു നിയമത്തിന്റെ പരിധിയെ ചോദ്യം ചെയ്യുന്നതോ ആണ്. ഈ വിഷയത്തിൽ ധാരാളം വിധിന്യായങ്ങളുണ്ട് , പക്ഷേ , ഭരണഘടനാ നിയമത്തിന്റെ പരിണാമ കാലഘട്ടത്തിലെ താഴെ പറയുന്ന ചില പഴയ വിധിന്യായങ്ങളെ ഈ കോടതി ആശ്രയിക്കുന്നു.

20 രാധാ കൃഷൻ ഇൻഡസ്ട്രീസ് v ഹിമാചൽ പ്രദേശ് സംസ്ഥാനവും മറ്റുള്ളവരും എന്ന കേസിൽ[19], ഹിമാചൽ പ്രദേശ് ചരക്ക് സേവന നികുതി നിയമം, 2017 ന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ പൗരന്മാരും അവരുടെ ബിസിനസുകളും ധനഭരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു വിഷയം, സംസ്ഥാന നികുതി കമ്മീഷണറുടെ നികുതിദായകന്റെ സ്വത്ത് താൽക്കാലികമായി കണ്ടുകെട്ടാനുള്ള ഉത്തരവുകളെ ചോദ്യം ചെയ്ത് ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 226 പ്രകാരം സമർപ്പിച്ച റിട്ട് ഹർജി ഹൈക്കോടതി തള്ളി. ഹൈക്കോടതി മുമ്പാകെയുള്ള റിട്ട് ഹർജിയുടെ നിലനിൽപ്പിനെക്കുറിച്ച് ചർച്ച ചെയ്യാൻ ഈ കോടതിക്ക് അവസരം ലഭിച്ചു, നിയമത്തിന്റെ തത്വങ്ങൾ ഇനിപ്പറയുന്ന വാക്കുകളിൽ സംഗ്രഹിച്ചു:

"27. ഉയർന്നുവരുന്ന നിയമതത്ത്വങ്ങൾ ഇവയാണ്:

27.1. ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 226 പ്രകാരം റിട്ടുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കാനുള്ള അധികാരം മൗലികാവകാശങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്നതിന് മാത്രമല്ല, മറ്റേതെങ്കിലും ആവശ്യങ്ങൾക്കും വിനിയോഗിക്കാം.

27.2. റിട്ട് ഹർജി പരിഗണിക്കാതിരിക്കാനുള്ള വിവേചനാധികാരം ഹൈക്കോടതിക്കുണ്ട്. ഹൈക്കോടതിയുടെ അധികാരത്തിന്മേൽ

[19] [2021] 3 SCR 406 : (2021) 6 SCC 771

[2024] 1 S.C.R 1235

ഏർപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന നിയന്ത്രണങ്ങളിലൊന്ന്, കോടതിയെ സമീപിച്ച വ്യക്തിക്ക് ഫലപ്രദമായ ബദൽ പരിഹാരം ലഭ്യമാണ് എന്നതാണ്.

27.3. ഇതര പരിഹാരത്തിന്റെ നിയമത്തിന് അപവാദങ്ങൾ ഇവയാണ് : (എ) ഭരണഘടനയുടെ മൂന്നാം ഭാഗം പരിരക്ഷിക്കുന്ന മൗലികാവകാശം നടപ്പാക്കുന്നതിനായി റിട്ട് ഹർജി ഫയൽ ചെയ്തിട്ടുപ്പോൾ ; (ബി) സ്വാഭാവിക നീതിയുടെ തത്വങ്ങളുടെ ലംഘനം നടന്നിട്ടുള്ളപ്പോൾ ; (സി) ഉത്തരവോ നടപടികളോ പൂർണ്ണമായും അധികാരപരിധിയില്ലാത്തതാകുമ്പോൾ ; അല്ലെങ്കിൽ (ഡി) ഒരു നിയമനിർമ്മാണത്തിന്റെ സാധുത വെല്ലുവിളിക്കപ്പെടുമ്പോൾ .

27.4. സാധാരണയായി, ഫലപ്രദമായ ബദൽ പരിഹാരം നിയമം നൽകുമ്പോൾ റിട്ട് ഹർജി പരിഗണിക്കാൻ പാടില്ല പക്ഷെ ഉചിതമായ ഒരു കേസിൽ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 226 പ്രകാരമുള്ള ഹൈക്കോടതിയുടെ അധികാരം പ്രയോഗിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് ഇത് ഒഴിവാക്കുന്നില്ല .

27.5. അവകാശമോ ബാധ്യതയോ നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള പരിഹാരമോ നടപടിക്രമമോ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന ഒരു നിയമം ഒരു അവകാശം സൃഷ്ടിക്കുമ്പോൾ, ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 226 പ്രകാരമുള്ള വിവേചനാധികാര പരിഹാരം ആശ്രയിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് ആ പ്രത്യേക നിയമപരമായ പരിഹാരം ആശ്രയിക്കേണ്ടതുണ്ട്. നിയമപരമായ പരിഹാരങ്ങളുടെ ഈ നിയമം നയത്തിന്റെയും സൗകര്യത്തിന്റെയും വിവേചനാധികാരത്തിന്റെയും നിയമമാണ്.

[2024] 1 S.C.R 1235

27.6. വസ്തുതാപരമായ ചോദ്യങ്ങൾ നിലനിൽക്കുന്ന കേസുകളിൽ, ഒരു റിട്ട് ഹർജിയിൽ അധികാരപരിധി നിരസിക്കാൻ ഹൈക്കോടതിക്ക് തീരുമാനിക്കാം. എന്നിരുന്നാലും, വിവാദത്തിന്റെ സ്വഭാവം അതിന്റെ റിട്ട് അധികാരപരിധി പ്രയോഗിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്ന് ഹൈക്കോടതി വസ്തുനിഷ്ഠമായി കരുതുന്നുവെങ്കിൽ, അത്തരമൊരു കാഴ്ചപ്പാടിൽ ഉടനടി ഇടപെടാൻ കഴിയില്ല.

28. ഈ തത്ത്വങ്ങൾ ചാന്ദ് രത്തൻ v ദുർഗാ പ്രസാദ് (ചാന്ദ് രത്തൻ v ദുർഗ പ്രസാദ്, (2003) 5 എസ്സിസി 399)) , ബാബുഭായ് മുൾജിഭായ് പട്ടേൽ v നന്ദലാൽ ഖോഡിദാസ് ബാരോട്ട് [ബാബുഭായ് മുൾജിഭായ് പട്ടേൽ v നന്ദലാൽ ഖോഡിദാസ് ബാരോട്ട്, (1974) 2 എസ്സിസി 706, രാജസ്ഥാൻ എസ്ഇബി v യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ (രാജസ്ഥാൻ എസ്ഇബി v യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ, (2008) 5 എസ്സിസി 632] എന്നീ കേസുകളിൽ ഈ കോടതി നിരന്തരം ശരിവച്ചിട്ടുണ്ട്.

21. കഴിഞ്ഞ 12 മാസത്തിനിടെ 240 ദിവസം തുടർച്ചയായി സേവനമനുഷ്ഠിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും അതിനാൽ സ്ഥിരപ്പെടുത്തലിന് അർഹതയുണ്ടെന്നുമുള്ള പ്രതികളുടെയും റിട്ട് ഹർജിക്കാരുടെയും അപേക്ഷയെ അപ്പീൽ-സൊസൈറ്റി ചോദ്യം ചെയ്തതിനാൽ വസ്തുതകളുടെ തർക്കപരമായ ചോദ്യങ്ങൾ വിഷയത്തിന്റെ അടിത്തറയിലേക്ക് പോകുന്നു. ഈ അനുയോജ്യമായ ഫോറത്തിന് മുന്നിൽ തെളിവുകളും അതിന്റെ വിലയിരുത്തലും ആവശ്യമാണ്.

22. മേൽപ്പറഞ്ഞ ചർച്ച കണക്കിലെടുത്ത്, 2018 ജനുവരി 9 ലെ തെറ്റായ വിധി നിലനിർത്താൻ ഈ കോടതിക്ക് കഴിയില്ല. ആയതിനാൽ അത് തള്ളുകയും റദ്ദാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അതേസമയം, ഐഡി ആക്ട് പ്രകാരം പരിഹാരം

[2024] 1 S.C.R 1235

തേടാനും അവരുടെ തർക്കങ്ങൾ നിയമാനുസൃതമായി തീർപ്പുകൽപ്പിക്കപ്പെടുവാനും റിട്ട് ഹർജിക്കാർക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യം നൽകുന്നു.

23. അപ്പീൽ വാദിയായ സൊസൈറ്റിക്ക് കീഴിൽ സർവീസിൽ തുടരുന്ന റിട്ട് ഹരജിക്കാരെ അവർ ഐഡി ആക്ട് പ്രകാരം ഉചിതമായ നിയമസഹായം തേടാനും സ്റ്റേ ഉത്തരവിനുള്ള അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കാനും പ്രാപ്തരാക്കുന്നതിലീക്കായി ആറ് മാസത്തേക്ക് വിഘ്നപ്പെടുത്തരുതെന്നും വ്യക്തമാക്കുന്നു. അപ്രകാരം ബോധിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന നിയമനടപടിയും സ്റ്റേ അപേക്ഷയും ആയതിന്റെ മെറിറ്റിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തീർപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.

24. മേൽപ്പറഞ്ഞ നിർദ്ദേശങ്ങളോടെ അപ്പീലുകൾ അനുവദിക്കുകയും തീർപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

തയ്യാറാക്കിയ കുറിപ്പുകൾ: കേസിന്റെ ഫലം: ഹർഷിത് ആനന്ദ്, ഹോണി. അസോസിയേറ്റ് എഡിറ്റർ അപ്പീലുകൾ അനുവദനീയമാണ്. (പരിശോധിച്ചത്: ഷദാൻ ഫറാസത്ത്, അഡ്വക്കേറ്റ്)